

DUKTIG BAS!

Vi har tidigare testat och gillat Arendal Sound, som med sina produkter i 1723-serien gjort rejäla avtryck i bioljudsmarknaden, först i Norge, sedan resten av Skandinavien och numera i hela Europa. Nu kommer nästa serie, 1961, och vi har kollat in de båda subbasarna.

AV MAGNUS FREDHOLM

Att 1961 ska vara en billigare serie än 1723 är Arendal tydliga med, och på sikt kommer 1961-serien att bli en komplett ljudlösning för hemmabion. Men först ut är subbasarna 1S och 1V (Sealed och Vented), där den stora 1V på känt manér kan köras sluten också.

Spara utan att snåla

Utseendet känner vi igen, men det finns flera små detaljer som är något förenklade jämfört med storebröderna i 1723-serien. För det första känns lådmaterialet, som fortfarande är HDF, inte riktigt lika tjockt, och dessutom är bottenplattan numera inte avgränsad med ett spår. Det är svårt att veta exakt utan att skruva isär, och det har jag ännu inte gett mig på, men jag tror att bottenplattan på 1961-serien är enkel till skillnad från 1723:s dubbla.

Finishen är också ny, matt och något sträv, och när jag berömmar Jan Ove (Arendal Sounds ägare) för den säger han "det är en bra lack till ett lägre pris än de vi använt tidigare, och vi är glada att vi kunnat undvika vinylfoliering". Det är alltså en riktigt snygg finish, och i svart blir den extremt diskret i den mörka hemmabion medan den vita smälter in fint i "ljusa och fräscha" hem.

Elementet, som jag alltså ännu inte skruvat ur, ser utifrån ungefär ut som vi är vana vid, men storleken har krympts från 13,8 till 12,2

ARENDA 1961 1S/1V

Pris	799 Euro / 999 Euro (inkl. frakt)
Princip Element	Sluten, sluten/portad 12,2 tum
Delning/branthen	30–1120 Hz, 6–24 dB/oktav
Fas	0–360 i 10°-steg
Lågnivå in	2xRCA
Högnivå in	Nej
Lågnivå ut	2xRCA
Högnivå ut	Nej
Eq	3 band parametrisk
App	Nej
Autokalibrering	Nej
Effekt	550 WRMS
Trigger in	Ja
Mått	415x315x415 mm / 545x390x500 mm
Vikt	21,4 kg / 35,7 kg
Info	Arendalsound.eu

tum. En annan konstbesparing är högtalargallret, som här är i tygklädd plast.

Nytt slutsteg

När det gäller slutsteget och processorn har man samtidigt sparat och satsat. Det finns bara RCA in och ut, två av varje, men å andra sidan finns det dels lite mer effekt (+50 w) och framför allt helt galna inställningsmöjligheter.

Alla inställningar styrs med två knappar, en ratt och en liten färgdisplay, och jag är tacksam för att Arendal har valt en ganska lång tid innan

systemet går ur inställningsmenyn. En sak som inte är riktigt lika kul är att det för vissa inställningar (Q-värdet på den parametriska EQ:n speciellt) blir ett hysteriskt skruvande på ratten för att komma från Q=1 (standardvärdet) till Q=10 (smalaste ingreppsbandet) eftersom stegen är 0,01 och det inte går att "bläddra fortare" på något sätt jag hittat än.

Men det kan lika gärna vara skit bakom spakarna, för jag har ingen instruktionsbok, ingen aning om det kanske finns möjlighet att ställa in allt via dator (USB B på förstärkarpanelen antyder detta, men utan aning om eventuell programvara får jag inget alls att hända när jag kopplar in en dator), och hela detta test blir därför min utflykt helt på egen hand. Riktigt kul tycker jag, och jag är rätt säker på att jag har hittat alla finesser!

Duktig bas!

Nu har jag inte haft dessa basar speciellt länge, men de imponerar stort båda två! Tajt, auktoritärt och blytungt sammanfattar intrycken, där 1V även sluten ger en än mer fysisk upplevelse än den lilla 1S. Låter vi 1V andas fritt genom den

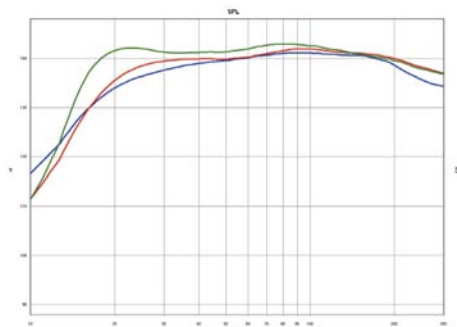

De nya fötterna är riktigt balla, och har dessutom loggan på undersidan.

stora slitsporten kommer den där avrundningskänslan som ett brev på posten, och detta utan att den låter fladdrigare.

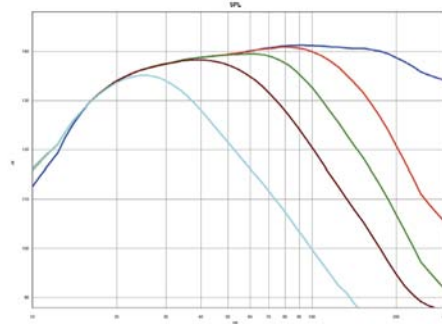
1S är den mer väluppfostrade av de två, och denna förhållandevis kompakta bas gör sig lika bra i en lägenhet som i en studio eller det mindre biorummet. Å andra sidan är det ju hemma-bio vi håller på med, och 1V i portat läge ger den tveklöst mest massiva bioupplevelsen. För egen, högst personlig, del väljer jag 1S, men båda subbasarna får tveklöst Toppklassbetyget! ■

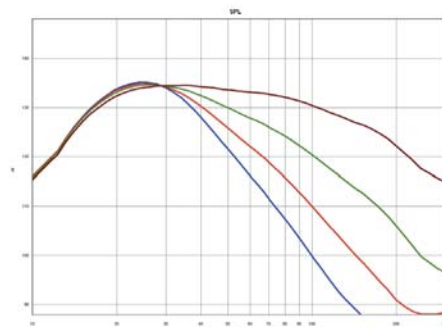
Här har ni båda subbasarna, blå är 1S, röd är 1V slutet och grön alltså 1V portat. Skillnaden mellan röd och blå är måttmässigt liten, men upplevelsen är större.

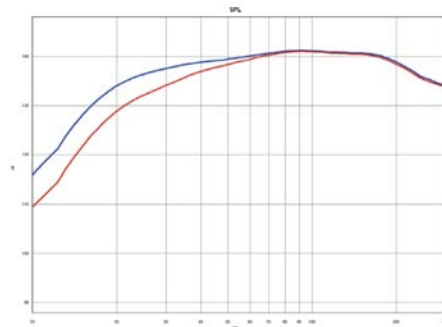
Inte vidare välbestyckat vad gäller in- och utgångar, men desto mer att ställa in, sjukt kul!

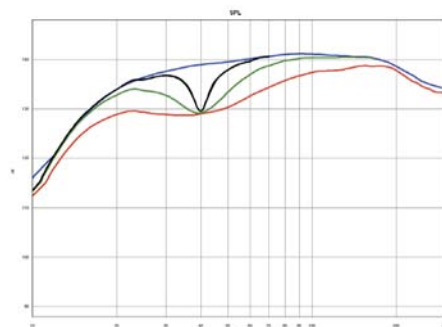
Delningsfiltret, 24 dB/oktav inställd, blå är bypass, röd är 120 Hz, sedan 80, 55 och slutligen 30 Hz, ett exemplariskt filter.

Med delningsfiltret ställt på 30 Hz syns här mycket tydligt vad som händer när man ändrar filtrets brant-het. Blå är 24 dB/oktav, och de flackare kurvorna är 18, 12 och 6 dB/oktav.

Eq1 (blå) och Eq2, mätningen gjord på den mindre S1-basen.

Parametrisk eq ställd på 40 Hz/-10 dB och med olika Q-värden: Röd är Q=1, Grön är Q=3 och Svart är Q=10. Blå är utan eq.

BRILJANTA INSTALLNINGAR

Den första menyn heter Levels, och här kan man såklart ställa nivån till basen, men på några olika sätt. Dels kan du slå på/av referensnivå, och har du denna avslagen kan du ställa ingångsnivån (volymen alltså) +20 dB. Dessutom kan du justera gain på ingången, -12, -6, 0 och +6 dB.

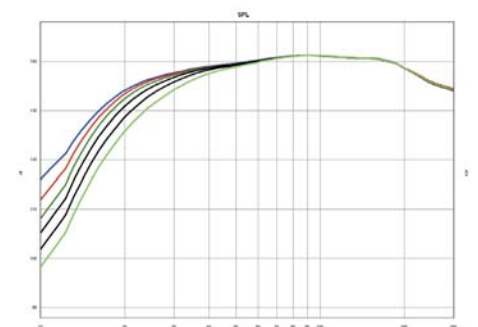
Nästa meny är Crossover, och här ställs allt som har med delnings-

filtret att göra. För det första kan du välja om delningsfiltret över huvud taget ska vara aktivt, och väljer du att använda detta kan frekvensen ställas mellan 30 och 160 Hz, medan brantheten kan väljas till 24, 18, 12 eller 6 dB/oktav. Det är också här du justerar faset (i 10°-steg, 0-180°), och för att göra inställningen komplett kan du dessutom invertera signalen så du kommer alltså åt att vrida faset ett helt varv runt, bra! Sist bland Crossoverinställningarna hittar vi (något oväntat) inställningen för Eq 1/Eq 2, och skillnaden syns tydligt i mätningen.

Menyn för finjusteringar av tonkurvan heter Parametric EQ, och det handlar om tre band fritt flyttbara mellan 12 och 200 Hz, med Q-värde ställbart mellan 0,1 och 10 (står som standard på 1) och justering av nivån från -10 till +3 dB.

I Setup-menyn kan du spara aktuella inställningar i en av fyra minnesbankar och välja hur många basar du har totalt (1, 2 eller 4, förutsätter att volymen sätts till referensnivå). Det finns också ett mycket detaljerat Subsonicfilter med justerbar branthet (6/12 dB) och ingreppsfrekvenser mellan 12 och 31 Hz. Här kan man också välja om subbasen ska slås på automatiskt vid signal, via trigger eller både och.

Ett val jag ännu inte blivit riktigt klok på är att man kan välja att använda ingång 1, 2 eller båda, men det kan ha något med möjligheten att välja olika påslagsalternativ. Jag får återkomma om detta. En riktigt trevlig funktion är att du kan välja hur länge subbasen ska vara på utan signal, allt från 5 till 60 minuter, samt att känsligheten för autopåslag kan ställas i tre steg. Sist bland menyalternativen hittar vi en justering av displayens ljus samt möjlighet att kolla vilken firmware-version som är installerad.

Så här ser subsonicfiltret 12 dB/oktav ut, blå är utan subsonic, röd är 12 Hz, sedan 16, 12, 25 och slutligen 31 Hz (ljusgrön), otroligt smidigt och bra.